

utförde han olika roller, *gymnasisten* i »Kråkfötter», *Abilgard* i »Engelbrekt och hans dalkarlar», *Marcel* i »Vildfågel», *hofnarren* i »Drottning Margot och Hugenotterna», köpmannen *Birch* i »Hvem är han?», *borgmästaren* i »Leonardo». I komiska gubbroller lyckades han bättre än som älskare och ung ridare.

Åren 1880—85 var han anställd vid Stora Teatern i Göteborg under Hillbergs, Fr. Hedbergs och Lorentz Lundgrens ledning, därpå följde engagement vid Kungl. Teatern till 1901, då han tog anställning hos Alb. Ranft. Han uppträdde då först på Djurgårdsteatern i den franska farsen »Sendraget», därefter under vintersäsongen på Södra Teatern i *Lundströms* roll i »Andersson, Pettersson och Lundström» (öfver 100 gånger) och som prästen i »Ett köpmanshus i skärgården» och sedan mestadels på Svenska Teatern intill 1911. I början af följande år gästspelade B. på nya Dramatiska Teatern i »En minnesfest», »Michel Perrin», »Första fiolen», samt i april och maj 1913 i »Jeppe på berget» och »Fregattkaptenen».

B:s första roller på Dramatiska Teatern voro *gamle Ekdal* i »Vildanden», *Jörgen* i »Ambrosius», *Per klockare* i »Erasmus Montanus» — han spelade vintern 1885—86 äfven *Löparnisse* i »Wermländingarne» på Stora Teatern. Bland hans öfriga roller på Dramatiska Teatern märkas *Turman* i »Geografi och kärlek», *Morten Kiil* i »En folkfiende», *Mortensgård* i »Rosmersholm», *Orgon* i »Tartuffe», *Kapten Puff*, *Argan* i »Den inbillningssjuke», *Dilling* i »Första fiolen», *Blandinet* i »De små fåglarne», *Etatsrådet* i »Kära släkten», *Daniel Hejre* i »De ungas förbund», *Borgmästaren* i »Revisorn», prästen *Stråman* i »Kärlekens komedi», *Spole* i »En midssommarnattsdröm», *Mårten* i »Mäster Olof», *Tobias* i »Trettondagsafton», *Fromont* i »Fregattkaptenen», *Forsslund* i »Ett lysande parti», *Pumpendal* i »Svärfar», titelrollen i »Magister Bläckstadius», *Konjander* i »Hittebarnet», kommerserådet *Mühlingk* i »Ära», *Gråström* i »Ett resande teatersällskap», *Fritz* i »Civilklädd», *Claudio* i »Mariannes nycker», *Joseph* i »Vi skiljas». Bland hans roller på andra teatrar märkas *dödgräfvaren* i »Hamlet», *Autolykus* i »En vintersaga», *Falstaff* i »Henrik IV» (Svenska Teatern, januari 1907), *Jeppe på berget*, *doktor Jüttner* i »Gamla Heidelberg», *Striese* i »Sabinskornas bortröfvande», *Ole Madsen* i

»Den röde hanen», *Beermann* i »Moral», *Heinz Hagedorn* i »Ungdomsvänner» samt *Bräsig* i »Lifvet på landet» (en annan dramatisering än den äldre och populära, uppfördes endast några få gånger på Vasateatern).

I januari 1913 uppträdde B. på Dagmar-teatern i Köpenhamn som *Falstaff*. Samma år och 1914 gästspelade han i Helsingfors och Åbo. Under de följande åren har han uppträdt som gäst på nya Intima Teatern i Stockholm som *Argan* i »Den inbillningssjuka», *Herman von Bremen* i »Den politiska kanstöpären», *Schröderheim* i Strindbergs »Gustaf III», *Heinz* i »Ungdomsvänner». På denna teater firade han sitt 40-årsjubileum som skådespelare den 13 dec. 1917, då han uppträdde som *Kapten Puff* och som *Jeronimus* i »Pernilles korta frökentid». Hösten 1918 spelade han på samma scen sir *Peter Teazle* i »Skandalskolan». I början af 1919 uppträdde han under en landsortsturné i sin gamla roll i »På vakt». Turnén måste afbrytas, då han skadat sig i en fot. Ena benet måste amputeras. B. afled några dagar efteråt — den 24 febr. — af hjärtförlamning.

Han erhöll Litteris et artibus den 1 dec. 1895 och blef ridhare af Vasaorden den 6 juni 1917. — Gift 1) den 8 dec. 1888 med skådespelerskan *Lina Sandell* (se d. n., äktenskapet upplöstes i juni 1891), 2) den 12 juni 1899 med *Maria Janson*, dotter af byggmästaren A. G. Janson.

Alma Maria Isabella Göthlin. K. T.:ne 1 juli 1885—30 juni 1887.

Född i Hjortqvarn i Nerike den 11 jan. 1864 (dotter af kamreraren *J. P. Göthlin* och hans maka, född *Norström*). Elev vid Kungl. Teatrarnes elevskola 1882—1885 åtnjöt hon samtidigt undervisning i sång för fröken *Anna Willman* och i deklamation för fröken *Fanny Åberg*. Blef 1885 engagerad vid K. Teatrarnes talscen, kvarstod i två år och utförde bl. a. följande roller: *Susanne* i »Herr Derblays giftermål», *Lisbeth* i »Erasmus Montanus», *Agathe* i »Den hvita halsduken», *Pauline* i »Den gifta mannen i staden och på landet» och *Emma* i »Inackorderingar». — Gift i Stockholm den 1 mars 1887 med ingenjören *Sten Ericson*, men skild 1913, hvarefter hon kallade sig fru Göthlin.

Bror August Palme. *K. T. ne* 1 juli 1885—30 juni 1888. *K. Dr. T.* 1 juli 1888—30 juni 1898. *Dr. T.* 1 juli 1898—30 juni 1907. *Nya K. Dr. T.* från 1 juli 1907.

Född i Kalmar den 18 dec. 1856. Föräldrar grosshandlaren *Johan Theodor Palme* och *Olavia Cecilia Mariana Ohlsson*. Han flyttade till Stockholm 1868, gick 1874 från gymnasium till *K. Teaterns* elevskola men stannade där endast två månader, hvarefter han fick anställning vid *Stjernströms Nya Teater*, där han först fick den unge prins *Gustaf Adolfs* roll i »*Siri Brahe* och *Johan Gyllenstjerna*» och därefter spelade *Schiller* i »*Kadettskolan i Stuttgart*», *Torolf* i »*Kämparne på Helgoland*», *Johan Fleming* i »*Daniel Hjort*», *Abilgard* i »*Engelbrekt* och hans dalkarlar» m. fl. Vid *Nya Teatern* stannade han till 1878, återvände dit 1879 efter ett spelår vid *Svenska Teatern* i *Helsingfors*, stannade till våren 1880, var sedan under tre månader anställd vid fru *Littmarcks* sällskap och kom i december till *Emil Hillbergs* trupp i *Göteborg*. Vid *Stora Teatern* därstädes stannade han under *Frans Hedbergs* och *Lorentz Lundgrens* direktörstid intill 1885, då han på samma gång som *Oscar Bäckström* fick engagement vid *Kungl. Dramatiska Teatern* i *Stockholm*. Under ungdomsåren hade han företagit upprepade studieresor till kontinenten, hade besökt *Berlin* fyra somrar, *Wien* två och *Paris* en.

Bland hans förnämsta roller i *Göteborg* voro *Bengt Lagman* i »*Bröllopet på Ulfåsa*», *Figaro* i »*Figaros bröllop*» (*Beaumarchais'* komedi), titelrollerna i *Mäster Olof*, *Ambrosius*, *Ruy Blas*, *Othello*, vidare *André* i »*Dora*», *Paul* i »*De onyttige*», *Hjalmar Ekdal* i »*Vildanden*», vid dess första uppförande i *Göteborg* den 5 maj 1885 och *Hamlet*, vid hans afskedsrecett, den 29 maj samma år. I besittning af en behaglig sångröst kunde han äfven reda sig i operettroller; hans bästa prestation på detta område var titelrollen i »*Tiggarestudenten*». Bland hans andra sångroller voro *Bellamy* i »*Villars dragoner*» och *Mossul* i »*Konung för en dag*». På den kungliga scenen blef *Hjalmar Ekdal* hans första roll, därefter följde *Ambrosius*, grefve *André* i »*Denise*», *Erik XIV* i »*Kung Erik*» (på *Stora Teatern*) och våren 1886 *Tygesen* i »*Geografi och kärlek*». Under de följande åren framställde han *prinsen* i »*Det var en gång*», *Hans Kampe* i »*Det nya systemet*», *Rosmer* i »*Rosmersholm*»,

titelrollen i *Clavigo*, *Roger de Céran* i »Sällskap där man har tråkigt», *Ernesto* i »Galeotto», *Helmer* i »Ett dockhem», *Lyngstrand* i »Frun från hafvet», *Robert Heinecke* i »Åra», *Falk* i »Kärlekens komedi», *Ernesto* i »Järn och blod», *Finn Hals* i »Kung Midas», löjtnant *Wärn* i »Moln», *Ruy Blas*, *Ferdinand* i »Kabal och kärlek», *Karudatta* i »Vasantasena», *apotekaren* i »Krig i fred», *Neipperg* i »Madame SansGêne», *Omar* i »Talismanen», *Percinet* i »Romantik», *Romeo* i »Romeo och Julia», *Bellman* i »På gröna lund», *Gringoire*, *Maurice* i »Brott och brott», *Egmont* (på Stora Teatern), *Elis* i »Påsk», *Den okände* i »Till Damaskus», *Karl XII* i Strindbergs skådespel, *Anselmo Barbado* i »En veneziansk komedi», *Petruchio* i »Så tuktas en argbigga», titelrollen i »Giorgione», *Ejbæk* i »Äfventyr på fotvandringen», grosshandlar *Holm* i »Far och son», *Tellheim* i »Minna von Barnhelm», hertigen af *Albanien* i »Kung Lear», prins *Karl* i »Karin Månsdotter» m. fl.

På nya Dramatiska Teatern har han bl. a. utfört följande roller: *Leicester* i Schillers »Maria Stuart», prosten *Hall* i »När det unga vinet blommar», *Sten Sture* i »Siste riddaren», *Berttrand de Mauret* i »Eldprofvet», *Bellman* i »En afton på Tre liljor», *Raymond* i »Sällskap där man har tråkigt», *Théophile Vernet* i »Kärleken står på vakt», *Per Ennius* i »Bror och syster», *Jean* i »Fröken Julie» (som han förut spelat som gäst i landsorten), *Kejsaren* i »Androkles och lejonet», *Adolf* i »Fodringsägare».

Han erhöll den 1 dec. 1897 »Litteris et artibus» och blef den 6 juni 1917 riddare af Vasaorden.

Eva Gustafva Axelina Swensson, sedan Fru Hamrin, därefter Fru Nyblom. *K. T:ne* 1 juli 1885—30 juni 1887. *K. Dr. T.* 1 juli 1889—30 juni 1898. *Dr. T.* 1 juni 1898—30 juni 1900.

Född i Stockholm den 16 maj 1864 (dotter af musikdirektören vid K. Värmlands regemente *Axel Adam Swensson* och *Emelie Euphrosyne Gustava Strömberg*). Elev den 1 juli 1882 vid Kungl. Teaterns elevskola och fick efter tre år engagement som skådespelerska. Spelåret 1887—88 var hon anställd vid Vasateatern under *Anna Petterssons*, *Gründers* och *Kloeds* styrelse. Hösten 1889 återvände hon till Dramatiska Teatern, där hon stannade till våren 1900, hvarefter hon varit anställd

hos Ranft, dels vid Södra Teatern, dels vid Vasateatern. Bland hennes roller vid Kungl. Teatern äro Oberon i »En midsommarnattsdröm», kadetten *Paul* i »De oskiljaktiga», *Alice Du-teuil* i »Fregattkaptenen», *Maria* i »Trettondagsafton». Bland roller, utförda på Ranfts scener, äro *Clemence* i »Kammarjungfrun» på Södra Teatern och på Vasateatern *mrs Waldgrave* i »Bland bälde riddersmän», *Anna Wall* i »Wall, Beyer & komp.», *Laura Ahldorf* i »Som man är klädd» m. fl.

Hon gifte sig 1888 med skådespelaren *Ossian Hamrin* (se d. n.), hvilket äktenskap upplöstes genom skilsmessa. Den 2 aug. 1900 ingick hon nytt gifte i Tullstorps prästgård i Skåne med skådespelaren *Knut Magnus Nyblom* (se d. n.).

Carl August Söderman. *K. T.*ne 1 juli 1885—30 juni 1887. *K. Op. gästspel* 25 och 30 april 1891, 22—26 febr. 1893, 3 ggr; *fast anställning* 1 juli 1893—30 juni 1898. *K. T.* 1 juli 1898—30 juni 1910.

Född i Stockholm den 13 okt. 1860. Föräldrarna voro kormästaren vid Kungl. Teatern, tonsättaren *Johan August Söderman* och skådespelerskan *Eva Kristina Bergholm*. Vid faderns död år 1876 måste han sluta sina skolstudier. Han fick då plats i Elkan & Schildknechts musikhandel. Här stannade han i åtta år, men tog under tiden sänglektioner för operasångaren Axel Rundberg och fick så tillstånd att debutera å operascenen, hvilket skedde den 27 april 1885 som *Mefistofeles* i Boitos opera. Efter denna debut fick han fast engagement från 1 juli s. å. Två år senare sökte han och erhöll Jenny Lindstipendiet och reste i januari 1888 till Paris, där han i ett par år studerade sång för den berömde sångläraren Delle Sedie. Studerade sedan under åtta månader i Italien, hufvudsakligen i Milano. Återvände till Stockholm och uppträdde ett par gånger i april 1891 som *Jago* i »*Otello*». Var sedan engagerad hos August Lindberg vid Stora Teatern i Göteborg 1891—1892 och återengagerades 1893 vid Kungl. Operan, som han sedermera oafbrutet tillhörde till 1910. Bland de roller, han utförde å operascenen, må nämnas *Mefistofeles* i »*Mefistofeles*» och »*Faust*», *Nelusco* i »*Afrikanskan*», *Amonasro* i »*Aida*», *Mercutio* i »*Romeo och Julia*», *Saint-Bris* i »*Hugenotterna*», *Bartholo* i »*Barberaren i Sevilla*» och »*Figaros bröl*

lop», *Leporello* i »Don Juan» och *Escamillo* i »Carmen», *Telramund* i »Lohengrin» och *Tonio* i »Pajazzo». Vid flera tillfällen tjänstgjorde Söderman som förste regissör, och vid Albert Ranfts öfvertagande af operaverksamheten under spelåren 1908—1910 var han anställd som regissör på ordinarie stat. Under många år verkade han äfven som sånglärare. Efter sin afgang från operascenen tog han anställning som regissör vid Oscars-teatern. Han afled på Ersta sjukhus den 15 febr. 1916. — Gift i Stora Malms prästgård den 25 jan. 1891 med opera-sångerskan *Erika Kristina Bergensson* (se denna).

Ragvald Olof Esaias Bergqvist. *K. T:ne* 1 juli 1885—30 juni 1888. *K. Dr. T.* 1 juli 1888—30 juni 1890.

Född den 6 juli 1863. Elev 1 juli 1883. Uppträdde endast i mindre roller. Sedan han slutat vid Kungl. Dramatiska Teatern for han till Amerika, där han blef apotekare i Chicago.

Lotten Jenny Anne-Marie Seelig, sedan Fru Seelig-Lundberg, därefter Fru Seelig-Sandberg, sedan Fru Seelig-Sandgren. *K. T:ne* 1 sept. 1885—30 juni 1887. *K. Dr. T.* 1 sept. 1891—30 juni 1898; *K. Op.* soaréer 23 mars 1895, 30 mars 1897 och 3 maj 1898.

Född i Stockholm den 31 juli 1867 (dotter af antikvariske bokhandlaren *Hartvig Viktor Robert Seelig* och *Antigone Hildgard Elisabeth Braunstein*, dotter till violinisten i Kungl. Hofkapellet *Carl Fredrik Braunstein*). Vid 15 års ålder blef hon 1884 elev i Kungl. Teaterns elevskola och redan under samma säsong erhöll hon *Hedvigs* roll i »Vildanden», då detta skådespel uppsattes under ledning af *Aug. Lindberg*. Hennes intelligenta lösning af den vanskliga uppgiften (premiären ägde rum den 30 jan. 1885) blef en genomgående seger, som fäste de största förhoppningar vid den unga nybörjerskan. Hennes därpå följande roller — hufvudrollen i »En liten förmyndare», *Yngva* i »Ensam», *Karin* i »Nya systemet» — väckte mindre uppeende. Efter tvåårigt engagement afgick hon från Dramatiska Teatern, öfvergick till Svenska Teatern i Helsingfors och fick där en god öfning i olikartade uppgifter. Efter två år därstädes var hon 1889—90 engagerad hos *A. Lindberg* och 1890—91 vid Svenska Teatern under *Holmquists* direktörskap.

Under denna säsong utförde hon med stor framgång *Izas* roll i »Bildhuggaren Clémenceau» och *fru Elvstedts* i »Hedda Gabler». Under våren och sommaren 1891 företog hon en studieresa till Paris, där hon fick lektioner af Coquelin d. ä. Hösten s. å. var hon åter fästad vid Dramatiska Teatern, där hon gjorde sin reentré som *Emma Scarli* i »Stulen lycka», som då uppfördes för första gången. Åter en afgjord seger! Under de följande åren fick hon hufvudroller i många pjäser, bland dem titelrollerna i »Musotte» och i »Mariana», *Ellen* i »Lön-dörren», *Kerstin* i »Lilla professorskan», *Hanna* i »Två val-språk», *Inga* i »Farbror Pål», *Renata* i »Förrådd», *Alma* i »Åra», *Lucy Watson* i »Sällskap där man har tråkigt», *fröken Hacken-dorf* i »Damernas vän», *Bettina* i »Undangömd lycka», *Mathilda* i »Offrad», *Fröken* i »Tillfälligheter». Vid 3 soaréer på Kungl. Operan spelade hon *Gertrud* i »Strandbybör», *Iza* i »Bildhuggaren Clémenceau» och grefvinnan *Eugenia* i »I lif och död».

1898 lämnade hon åter Dramatiska Teatern, var sedan fästad vid Emil von der Ostens trupp, hade egen trupp 1904—1908, var därefter anställd hos Alb. Ranft, en kort tid vid Intima Teatern och från hösten 1907 vid Lorenzbergsteatern i Göte-borg. Bland hennes många roller i landsorten äro så olik-artade uppgifter som *Nora* i »Ett dockhem», *fru Alving* i »Gengångare», *Susanne d'Ange* i »Falska juveler» och *Cyprienne* i »Låt oss skiljas». En förträfflig prestation var *hustrun* i »Åkaren Henschel» — uppförd af v. d. Ostens trupp äfven i Stockholm. Vid Svenska Teatern 1908 hade hon sin främsta uppgift som *modern* i »Den okända».

Gift 1) med genremålaren *Carl Robert Lundberg* 1893, äkten-skapet upplöstes 1899, 2) med skådespelaren *Johan Harald Hildetand Sandberg* 1906, äktenskapet upplöstes 1912, 3) med advokaten *Torsten Sandgren* 1913.

Helfrid Signe Cecilia Sundqvist, sedan *Fru Lambert*. *K. T. ne*
1 sept. 1885—30 juni 1887.

Född i Stockholm den 5 mars 1869. Föräldrarne källar-mästare *A. G. W. Sundqvist* och dennes maka, född *Carré*. Blev elev på stat vid Kungl. Teaterns elevskola den 1 sept. 1885 och kvarstod till 1 maj 1886. Debuterade som *Anna* i

»Wermländingarna» på Stora Teatern annandag jul 1886. Bland andra roller på de kungliga scenerna voro *Papagena* i »Trollsflöjten» och *Molly* i »En oslipad diamant». Hon var sedan engagerad vid Stora Teatern i Göteborg 1887—89, i Helsingfors 1890—91, vid Vasateatern under Warberg och Strömberg 1891—92 och därefter hos Ranft. Bland hennes roller äro titelrollerna i *Miss Helyett*, *Lilla helgonet*, *Niniche*, *Jon Blund* och *Nini Fauvette*, *Emma* i »Stabstrumpetaren», *Jenny Poulsen* i »Magdalena» (Djurgårdsteatern 1892 — en uppmärksammad prestation).

Gift i Stockholm den 21 juni 1894 med skådespelaren *Knut Lambert* (se d. n.).

Karl Henrik Ljungberg. *K. T:ne* 1 sept. 1885—30 juni 1887.

Född i Norrköping den 10 jan. 1862 (son af vinhandlanden *Carl Henrik Ljungberg* och *Malla Schelin*). Efter att år 1881 ha tagit afgangsexamen vid Tekniska Elementarskolan i Norrköping ingick han vid Kungl. Teatrarnes elevskola och blef den 1 juli 1883 ordinarie elev. Hösten 1883 fick han aktörskontrakt och kvarstod i två år vid dramatiska scenen, där han bl. a. spelade *Paul* i »Fregattkaptenen», *Jens* i »Strandbybor» och *Ludvig* i »Rosa och Rosita». — Spelären 1887—1896 hade han engagement vid Svenska Teatern i Helsingfors och de båda följande spelären reste han i finska landsorten. Därefter var han engagerad vid Hjalmar Selanders, Håkansson-Svensbergs, Knut Lindroths, Einar Fröbergs och från år 1914 Allan Rydings sällskap. Bland roller, som han efter sin afgang från de kungliga teatrarne utfört, må anföras; *Birger* i »I telefon», *Kurt von Folgen* i »Krig och fred», *Peter* i »Kungsämnena», *Kjellson* i »Lilla professorskan», *Neipperg* i »Madame Sans Gêne», *Sannæs* i »Ett handelshus», *Bertil* i »Regina von Emeritz», *Polonius* i »Hamlet» och *gamle Ekdal* i »Vildanden».

Valborg Sigrid Fredrika Ulrich. *K. T:ne* 1 sept. 1885—30 juni 1888. *K. Dr. T.* 1 juli 1888—30 juni 1890. *K. Op.* (dram. afdeln.) 1 nov. 1891—31 maj 1892.

Född i Bremen den 10 dec. 1867 (dotter af gymnastikprofessorn *Axel Sigfrid Ulrich* och *Valborg Torsslow*, dotter af *Olof Ulrik Torsslow*). Under sin anställning vid Kungl.

